

Actualisatie toerisme en recreatie

Natuur- en recreatieplan Westfriesland

Programma

Doel: (Toekomstige) kracht van het gebied in beeld krijgen

Start (13.00)

- Welkom en toelichting natuur- en recreatieplan
- Opstart: De groeten uit Westfriesland
- Het landschap(s)plan van toen en nu
- In kaart brengen van de toeristisch-recreatieve kwaliteit van Westfriesland

Pauze (14.00)

- De tijd van nu en van verandering

Pauze (15.15)

- Inspelen op veranderingen
- Strategische koers

Afsluiting (16.45)

Naar een natuur- en recreatieplan

3

- **Doelen:**

- Komen tot actueel beleid en een uitvoeringsplan voor Recreatieschap
- Input leveren voor regionaal beleid (Structuurschets)
- Bijdragen aan beeldvorming van de regio

- **Resultaten:**

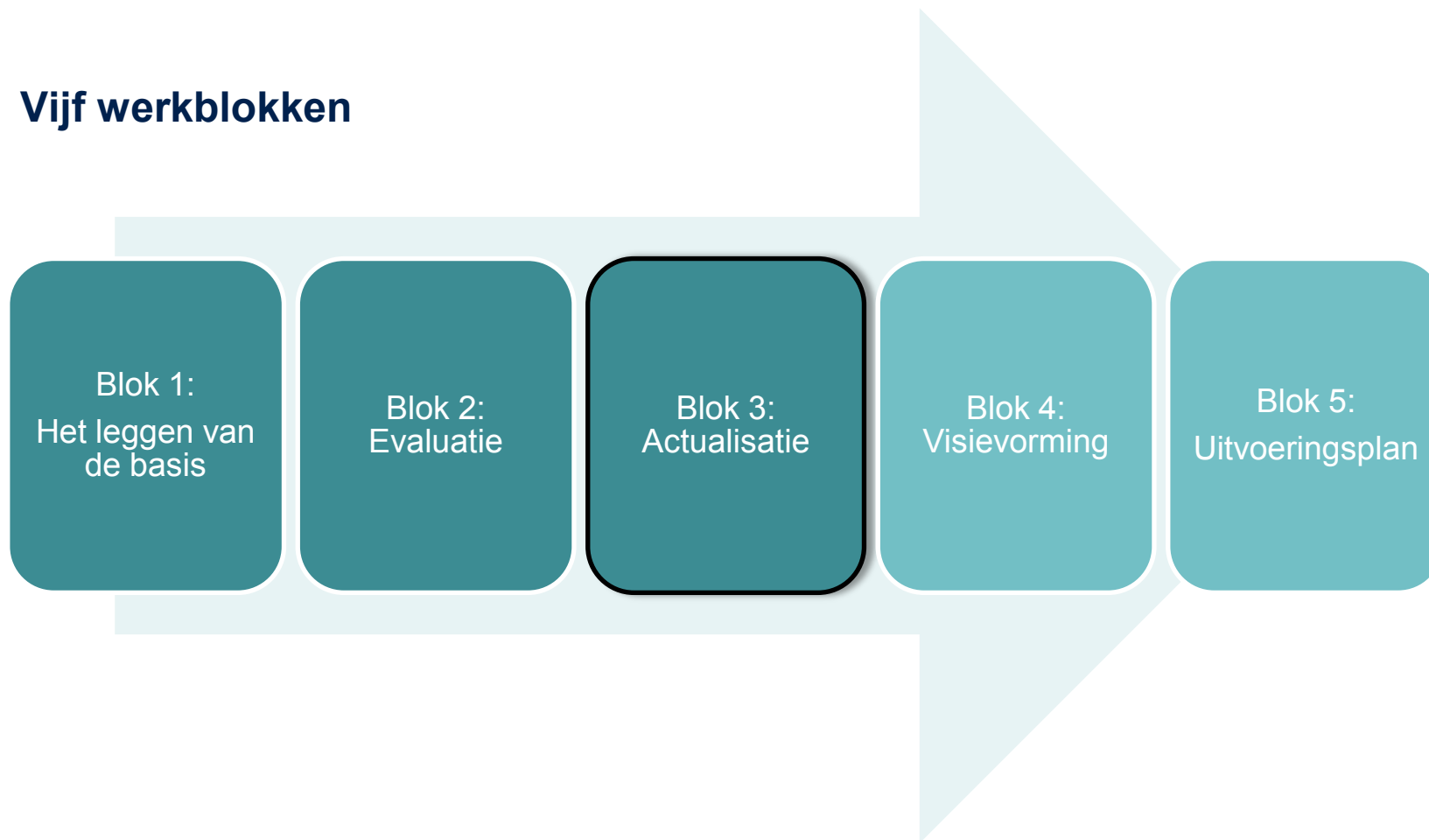
- Evaluatie van de resultaten Landschapsplan en deelplannen
- Afweging van niet-uitgevoerde doelen en projecten
- Opstellen van nieuwe doelen en projecten
- Inpassen visie Bestuur van het Recreatieschap
- Advisering over richting, uitvoering en inhoud van samenwerking en promotie/acquisitie

Samen met de regio!

Waar staan we in het proces?

4

Vijf werkblokken

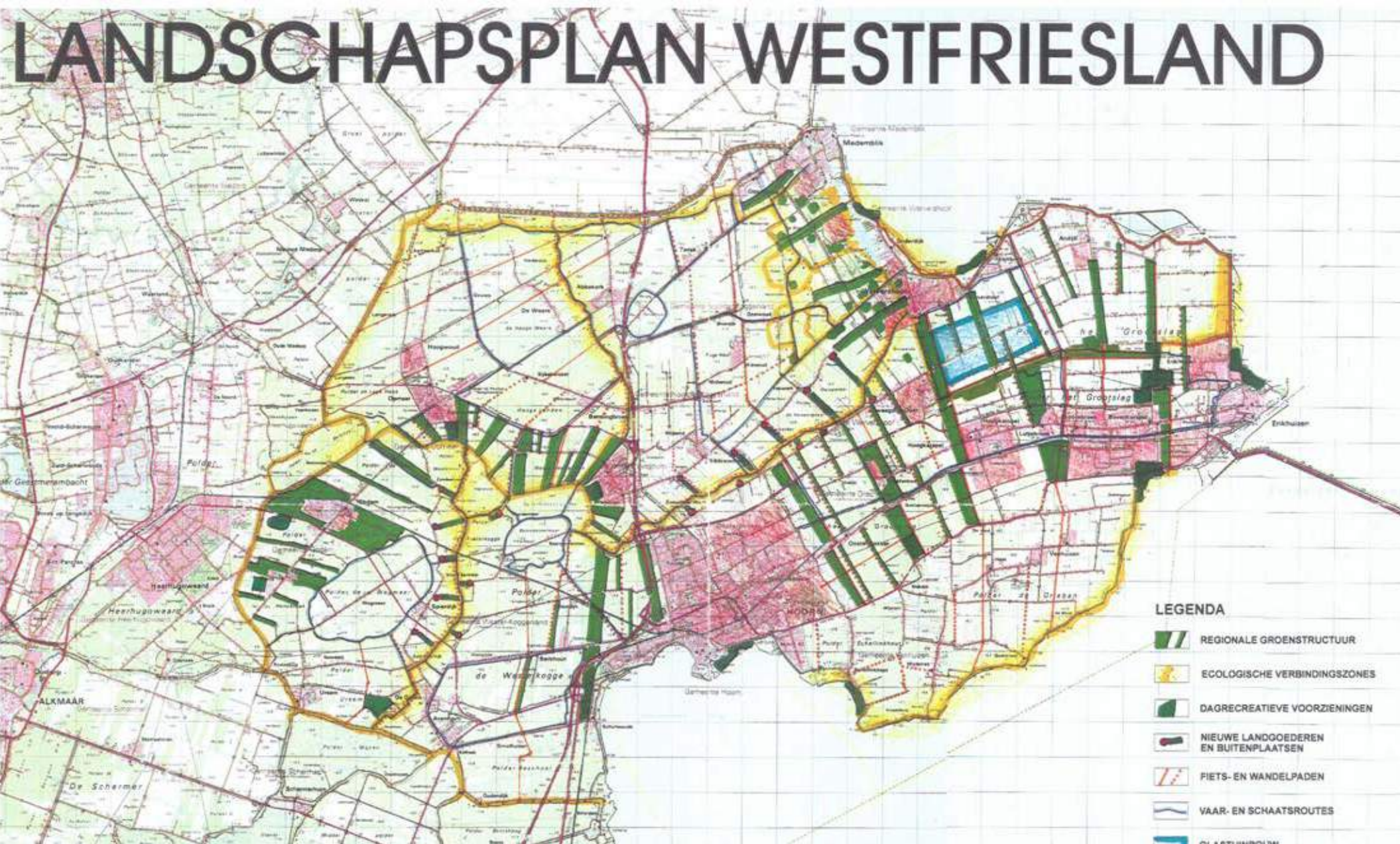

De Groeten uit Westfriesland

Landschapsplan 1999

6

Landschapsplan - ambitie

7

‘ De ambitie van het Landschapsplan is om het Westfrieese landschap naar de toekomst wederom haar rol als samenbindende factor tussen de functies in en de waarden van het landschap te laten vervullen: het landschap als bindmiddel.’

Tijdbeeld:

- Oprukkende verstedelijking en schaalvergroting landbouw vragen om een ruimtelijk kader
- Sombere scenario dreigt: een neerwaartse spiraal van fragmentatie en kwaliteitsverlies waardoor cultuurlandschap verloren gaat
- Landschapsplan wil sturing geven aan dit ogenschijnlijk onomkeerbare proces

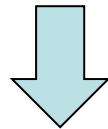
Conclusie:

- Sombere scenario afgewend
- Landschapsplan heeft hier belangrijke bijdrage aan geleverd
- Minder ontwikkelingen dan verwacht in 1999

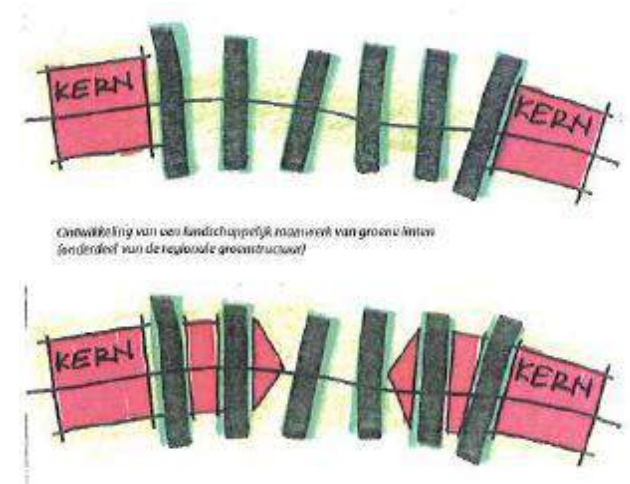
Landschapsplan - visie op landschap

8

- Onderscheiden van **gebruiksruimte** en **landschappelijk raamwerk**
- Landschappelijk raamwerk van bebouwingslinten, dijken en waterlopen en nieuw te realiseren elementen in het landschap (groene linten/scheggen)

- Ogenscheinlijk tegenstrijdige functies inpassen in het landschap
- Koppelen van belangen

Conclusie:

- Landschappelijk raamwerk niet gerealiseerd (alleen Drachterveld)
- Uitwerking onduidelijk, minder noodzaak, geen regionaal belang, geen budgetten

Resultaten projecten Landschapsplan

9

- Slechts een van de voorgestelde groene linten/scheggen gedeeltelijk gerealiseerd
 - Drachterveld is positieve uitzondering
- Stevige impuls wandel- en fietspaden regio
- Netwerken voor fietsen en wandelen aangelegd
- In plaats van kano- en schaatsroutes vooral vaarroutes ontwikkeld, kanoën beperkt mogelijk
- Zwemmogelijkheden regio uitgebreid op diverse plaatsen
- Groei van aantal natuurgebieden en ecologische verbindingen

Conclusie: Resultaten vooral op het gebied van recreatieve routenetwerk

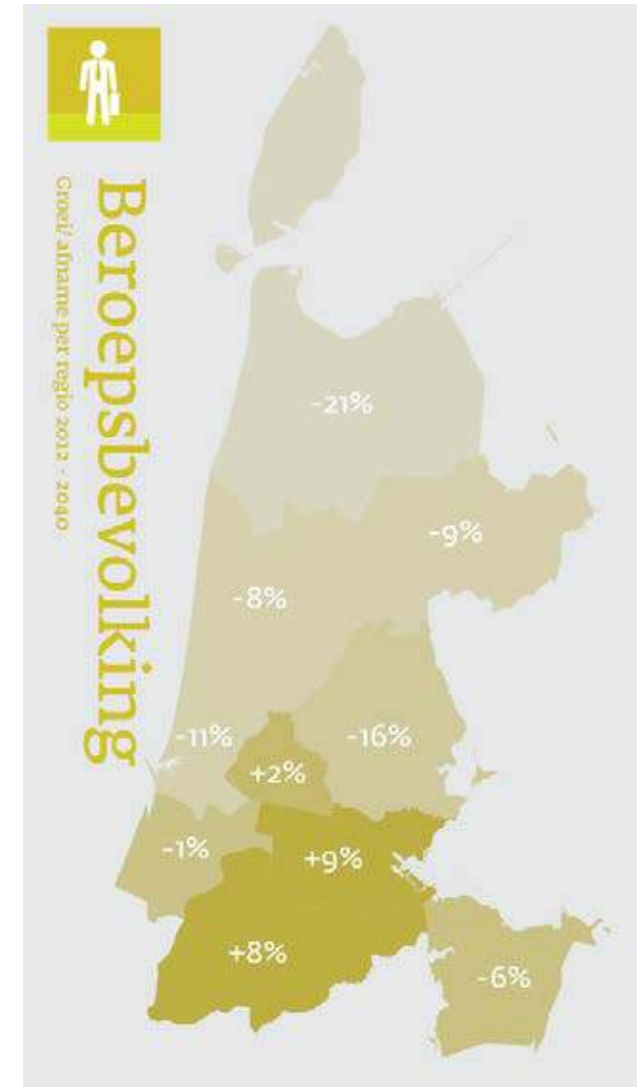
Toeristisch recreatieve kwaliteit

Trends en ontwikkelingen

11

- Tot 2040: groei totale bevolking Noord-Holland met 368.000 naar 3,1 miljoen inwoners (+13%)
- Concentratie van groei vindt plaats in Amsterdam en directe omgeving (Noord-Holland Zuid)
 - Noord-Holland Noord: +1,5%
 - Noord-Holland Zuid: +17%
- Stagnatie van de beroepsbevolking NH
 - Daling in Noord-Holland Noord: -14%
 - Stijging in Noord-Holland Zuid: +5%

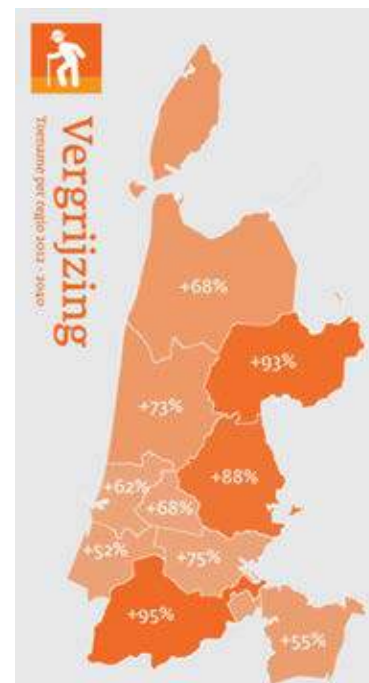
Lichte groei, sterke vergrijzing

12

- In Westfriesland wordt een groei verwacht van 4%, van 208.300 (2015) naar 217.400 (2040) inwoners.
 - Het aantal jongeren (<15 jaar) daalt met 4%
 - Werkzame bevolking (15-67 jaar) daalt met 11%
 - Ouderen (65+) stijgen met 68%

Regio	2015	2015-2020	2015-2030	2015-2040	2040	% 2015-2040
Bevolking totaal	208.300	3.200	8.700	9.100	217.400	4%
Jongeren <15 jaar	36.500	-2.100	-1.500	-1.400	35.100	-4%
Potentiele Beroepsbevolking (15-67 jaar)	127.500	-2.800	-7.100	-14.600	112.900	-11%
Ouderen 65+ jaar	37.500	7.000	18.600	25.500	63.000	68%
Huishoudens totaal	89.400	3.800	9.300	10.000	99.400	11%
Huishoudens <35 jaar	13.600	100	200	-1.200	12.400	-9%
Huishoudens 35-65 jaar	50.700	-1.000	-3.600	-6.400	44.300	-13%
Huishoudens 65-75 jaar	15.100	2.000	2.400	2.800	17.900	19%
Huishoudens 75+ jaar	9.900	2.800	10.400	14.900	24.800	151%
Woningbehoefte	88.900	3.900	9.200	9.700	98.600	11%

Gemeente	Bevolking					Huishoudens				
	2015	2020	2030	2040	2015-2040	2015	2020	2030	2040	2015-2040
Drechterland	19.300	19.500	20.500	20.900	1.600	7.900	8.400	9.000	9.200	1.300
Enkhuizen	18.400	18.700	19.200	19.400	1.000	8.400	8.800	9.300	9.300	900
Hoorn	72.000	73.700	76.100	76.300	4.300	32.200	33.600	35.800	36.000	3.800
Koggenland	22.500	22.700	23.200	23.100	600	9.100	9.500	10.200	10.400	1.300
Medemblik	43.500	44.100	45.000	45.100	1.600	18.100	19.000	19.800	19.700	1.600
Opmeer	11.300	11.200	11.000	10.800	-500	4.700	4.800	5.100	5.100	400
Stede Broec	21.400	21.600	21.900	21.700	300	8.900	9.200	9.600	9.600	700
Totaal	208.300	211.500	217.000	217.400	9.100	89.400	93.200	98.700	99.400	10.000

Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

13

- Verandering (niet per sé beter of slechter, alleen ánders) in ...
- ... ook voor West-Friesland?

DE 75-PLUSSE IN OPMARS

30

Heden
2012

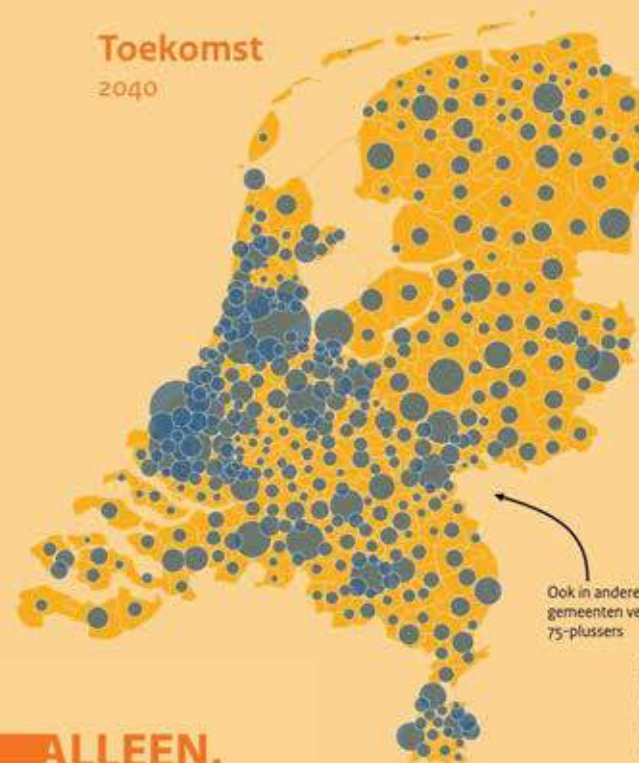
Aantal 75-plussers
verdubbelt in de toekomst

In de komende decennia vergrijsst de bevolking van Nederland sterk. Daarvoor zijn drie oorzaken. Ten eerste worden er relatief minder kinderen geboren; in elk geval onvoldoende om de huidige generatie ouderen te vervangen. Ten tweede bereikt de omvangrijke groep babyboomers (geboren tussen 1945 en 1965) de pensioengerechtigde leeftijd. En ten derde leven we gemiddeld steeds

langer. Nederland krijgt zelfs te maken met een 'dubbele vergrijzing': binnen de groep 65-plussers neemt vooral het aandeel 75-plussers sterk toe. Vandaag

Toekomst
2040

Aantal 75-plussers
per gemeente

- 1 000
- 5 000
- 10 000
- 50 000

Ook in andere (grotere)
gemeenten veel
75-plussers

gemeenten in de rest van Nederland de aantallen 75-plussers sterk toe. In absolute aantallen uitgedrukt, wonen er dus veel ouderen in de stad. Het relatieve beeld is precies omgekeerd. Ten opzichte van de totale bevolking is het aandeel 75-plussers relatief laag in de steden en hoog op het platteland. Jongeren verlaten het platteland voor een opleiding of baan in de stad; de ouderen blijven achter. In de stad vestigen zich ook relatief jonge immigranten.

ALLEEN,
MAAR
MET MEER

volwassenen in de stad blijven wonen en daar oud worden. Hoewel in 2040 de grote concentratie ouderen in de Randstad het meest opvalt, nemen ook in (grotere)

34

Individualisering

15

SEE EVERY PERSON OF THE YEAR COVER EVER

2006: You

SHARE

FULL

You.
Yes, you. You control the Information Age.
Welcome to your world.

Kortere werkweek

Volgens de Nederlandse historicus en schrijver Rutger Bregman werken we in 2030 nog slechts vijftien uur per week. Volgens hem is dit de oplossing voor veel problemen van deze tijd: stress, werkloosheid, emancipatie, vergrijzing, ...

Rutger Bregman

16

de
Correspondent

Groeiende tegenstellingen

17

SCP en WRR: 'Ongemakkelijke' tegenstelling tussen lager- en hogeropgeleiden

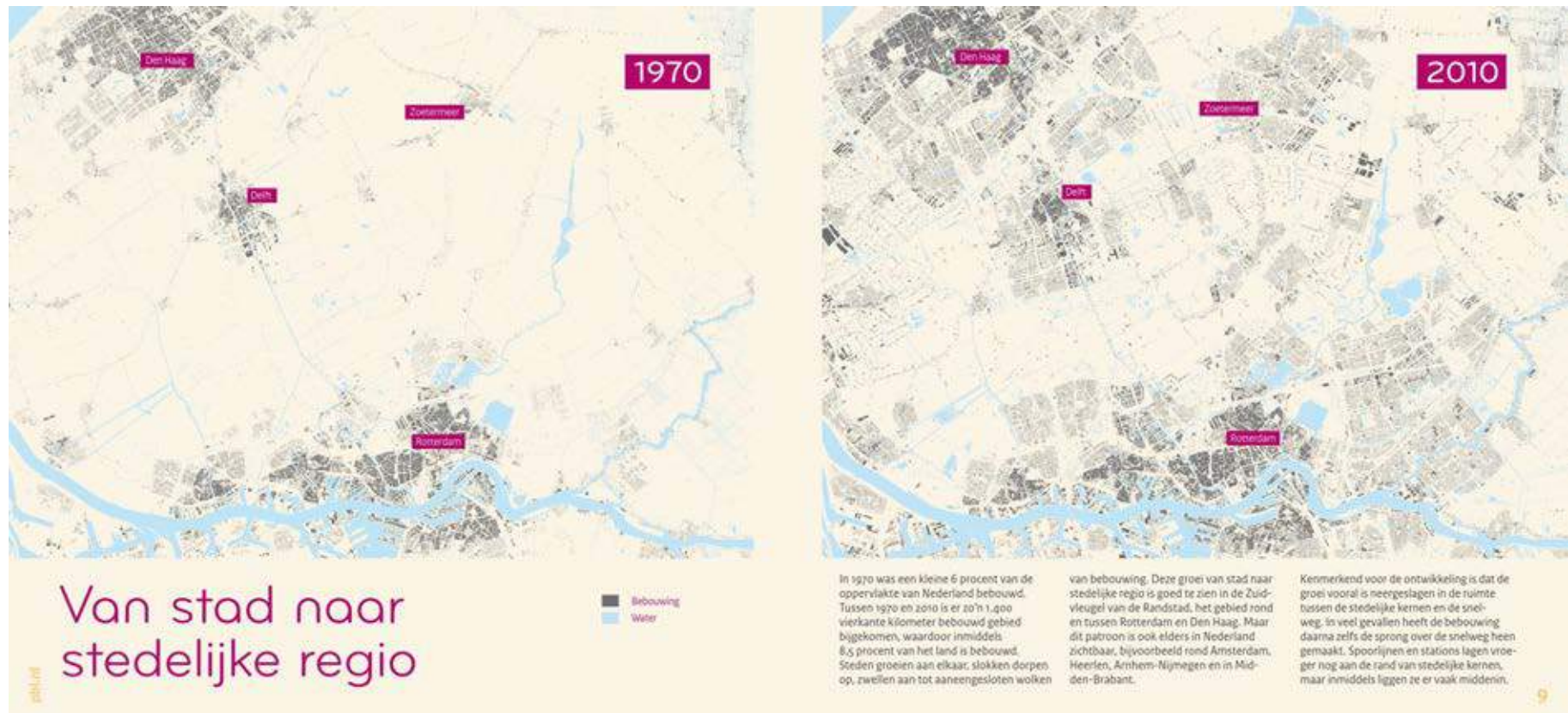
Ongelovigen halen de gelovigen in

Thomas Piketty: “Ongelijkheid is gevaarlijk”

Franse econoom belicht de mate van economische ongelijkheid – en de mogelijke gevolgen daarvan

Van stad naar stedelijke regio

18

Landelijk gebied wordt zelfvoorzienend

19

Taxibedrijven keren platteland de rug toe

Paul Taffijn

GRONINGEN De isolatie van het platteland dreigt grotere vormen te nemen. Taxibedrijven trekken zich terug uit het buitengebied, spellen kenners.

Werknemers van de buitengebieden worden meer en meer aangewezen op de auto als vervoermiddel. Bussen worden er al steeds minder, taxi's worden ook steeds zeldzamer buiten de stad. Net als voor de aanbidders van openbaar vervoer, is voor taxibedrijven het personenvervoer op het platteland simpelweg te duur.

De overheid heeft taxichauffeurs een maximum starttarief opgelegd van 89 euro. Voor dat geld moet de chauffeur, die meestal uit de grotere stad komt omdat kleine taxibedrijven uit dorpen zo goed als ver-

dwenen zijn, een eind rijden om iemand in het buitengebied op te pikken. Dat kan niet uit.

Dat probleem bestaat al jaren. Grotere vervoersbedrijven, die hun geld verdienen aan contractueel vastgelegd speciaal vervoer en groepsvervoer, doen het taxivervoer 'erbij'. „Voor onze reputatie vooral. Wij willen iedereen wat bieden. Het is onrendabel, maar zolang wij het contractvervoer doen, blijven we de taxiservice aanbieden”, zegt Vincent Medendorp van UVO. Dat bedrijf uit Uithuizermeeden doet het contractvervoer in een groot deel van de provincie Groningen. Tot 2017 ligt dat vast.

In andere delen van het Noorden moet nu extra gevreesd worden voor het wegvallen van taxivervoer. Dat zegt brancheorganisatie Koninklijk Nederlands Vervoer Taxi.

*Soms rest alleen
ambulancevervoer.
Dat kost
honderden euro's*

Secretaris Hubert Andela. „WMO-vervoer, schoolvervoer en zo wordt door gemeenten aanbesteed. Die moeten bezuinigen en gunnen contracten aan de goedkoopste aanbidders. Dat zijn vaak landelijke organisaties, die niet geworteld zijn in de regio en minder geneigd zijn duur taxivervoer aan te bieden.”

KNV waarschuwt gemeenten en provincies al een tijd voor dit gevaar. Andela: „De overheden willen het vervoer behouden, maar gaan niet voor de laagste prijs bij de aanbesteding van contractvervoer. Dan is het eigen schuld.”

DVG is de grootste landelijke franchiseorganisatie voor taxibedrijven met 5000 voertuigen en 8000 medewerkers. Directeur Wim Brouwer: „We zien in alle regio's dat de straattaxi's verdwijnen uit het buitengebied. Soms is het enige dat rest voor bewoners ambulancevervoer. Maar dan heb je het over honderden mensen per keer. De mensen moeten betalen dat de grote, landelijke bedrijven die straks de contracten binnengrijpen, zo veel mogelijk regionale ondernemers gebruiken. Dan heb je nog een kansje dat ze af en toe een taxi kunnen bellen.”

Invloed apps en social media groeit

20

do 09 jul 2015, 13:41

Niki Terpstra lanceert sociale fiets-app

Wielrenner Niki Terpstra heeft een gratis app gemaakt voor het plannen van gezamenlijke fietsritten. CycleWE brengt fietsers met elkaar in contact en geeft ze de mogelijkheid om een sociaal fietsnetwerk op te bouwen.

Met CycleWE, beschikbaar voor Android en iOS, kunnen fietsfanaten waar dan ook ter wereld een fietsrit aanmaken. Andere fietsers met dezelfde ritwensen kunnen zich vervolgens aanmelden. In tegenstelling tot veel andere sport-apps gaat het niet om de individuele prestaties en wie het hardst kan fietsen, maar staat het sociale aspect centraal.

Na de installatie kan de gebruiker een profiel aanmaken met informatie als leeftijd, geslacht, fietsniveau en de plaats waar hij of zij het meeste fietst. CycleWE toont vervolgens een overzicht van alle ritten in de buurt. Ook kun je een groep aanmaken met andere fietsers, groepsritten plannen, bevriende fietsers volgen en met ze chatten. De gps-tracker houdt bij welke route precies is afgelegd.

CycleWE is voor de 31-jarige Terpstra een droom die uitkomt. "Het sociale karakter van de app zorgt hopelijk voor meer actieve fietsers en een gezonde(re) levensstijl", laat de Nederlands kampioen wielrennen weten in een persbericht. "Ik ben blij dat ik op deze manier iets terug doe voor de sport die mij zo veel heeft gebracht."

Hardfietsen

Drie miljoen wielervedstrijden werden vorig jaar gereden in Nederland - niet in officiële wedstrijden maar op de wielren-app Strava. Vijf Strava-helden die de ranglijsten bestormen.

Tekst: Bas Toonen en Tom Vennink Foto's: Rien Zilverd

DE STRAVA APP

Eeuwige roem

Fietsers worden niet langer uitgedaagd in officiële wedstrijden, maar bedacht in de ranglijsten van wielrenapp Strava. Op Strava kan een wielrenner zijn of haar prestaties vergelijken met die van anderen op segmenten van een afgelegd parcours. De Cuijck, een van de populairste segmenten, is tot de week 20.000 keer beklommen. Toch als Niki Terpstra en Marianne Vos doen mee, maar het zijn vooral amateurs die een gooi doen naar eeuwige roem op iconische segmenten als het Kopje van Bloemendaal.

De app heeft via gps de prestaties bij: route, snelheid, verbrande calorieën. Alles in staal diagrammen, kaarten en grafieken.

Hoogst haalbare op Strava? King of Queen of the Mountain (KOM-QOM): In het tijd op een segment. Strava is zo populair, dat de Nederlandse Nederlandse wielrenners Lieve en Jari van heeft. Die constateert dat meer mensen wielrennen, maar niet bij een club of bij de bond.

Zin ziet fietsend Nederland eruit, volgens Strava. De groene spijzen geven aan waar het fiets is. Donkergroen zijn de populairste routes.

DIETISTE

Ik raak meer segmenten kwijt, dat ik er fiets

Christel Wijtes (54)

Christel Wijtes krijgt de laatste tijd mailtjes waar ze niet op zit te wachten. "Unhealthy you eat your QOM", staat erin. "Snij dank u dan. Weer een segmentje kwijt." De prijskaart die Wijtes de afgelopen vier jaar opbouwde, wordt langzaam maar zeker weggevoerd. Van de meer dan tachtig bekens zijn er nog 52 over. Wijtes weet wel hoe het komt. Ze had veel eerste plaatsen omdat ze niet zoveel vooruit fietste. Het laatste jaar is dat echt veranderd. Ze raakt meer segmenten kwijt dan ze er fietst. Soms probeert Wijtes het op nieuw. Als het verscheidene nieuwe nummer één is, groeit de tevredenheid. En dat op de langste parcours. "Dat is meer mijn werk. Niet zo'n sprinter." De 54-jarige jaar op de laatste Strava uitdagingen. Ze zijn allemaal bij de 100. In gewone tijd leuk. Weken geleden pakte C Wijtes weer een 'queen' mountain. Bij Brummen bochtige Hattelpad, en waar de hellingen vaak wachter. "Het raak je dat je een QOM hebt, wel erg leuk dus."

FINANCIËEL ANALIST

Mijn fietsvrienden heb ik van Strava

Frank Knopert (27)

De impact van de fietsapp op het sociale leven van Frank Knopert is echt heel groot. "Dat begon toen ik twee jaar geleden op Strava-concursanten bevestigde begon te kijken. Nu is er een fietsgroep van 12 man, allen reconducteurs. "Met de buurman fietsen is leuk, maar als het niveauverschil groot is heb je er niet zoveel aan." Als Knopert en de mannen gaan fietsen, gaat het heel anders. Daarbij praten ze verder op WhatsApp. "Dan discussiëren we wat de beste banden zijn voor bepaalde segmenten. En hoe de wind moet staan." Bijvoorbeeld voor het steile klimaat van het Kopje van Bloemendaal, vanaf de zuidkant. Knopert: "Als de wind zuidwaarts staat, heb je hier mee op het meent open gedeelte. Laatst maakte ik een record kwijt op het Kopje. Dat wilde ik terug. Na het werk ben ik er nog voor naar het Kopje gegaan." Zuidwestwaarts, die benen voelen goed. Toen reedte hij meteen het resultaat. Tweede. "Dat is dan echt een bevestiging." Op het dorp van Zandvoort naar Langevliedersdag staat hij nog wel op één. Al sinds 2013. "Toen stonden er 1.400 tijden op nu 8.800." Een wedstrijdcentie heeft Knopert wel, maar het komt er niet van. "Strava hé."

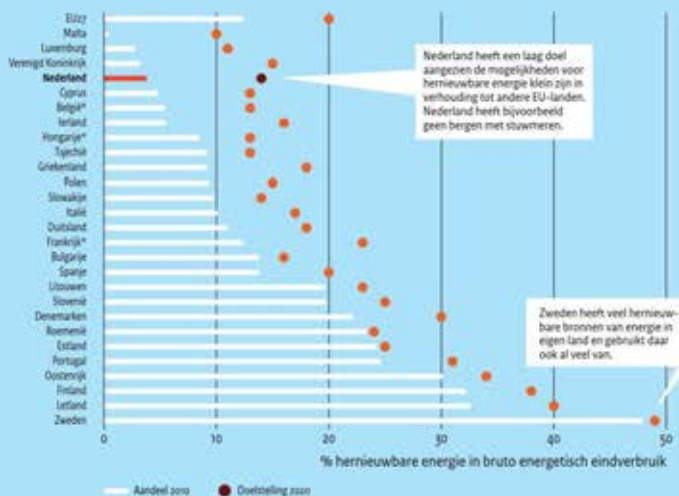
Segment	Count
139	40.448
417	1.883
52	12.537
150	1.1

Duurzaamheid kost ruimte

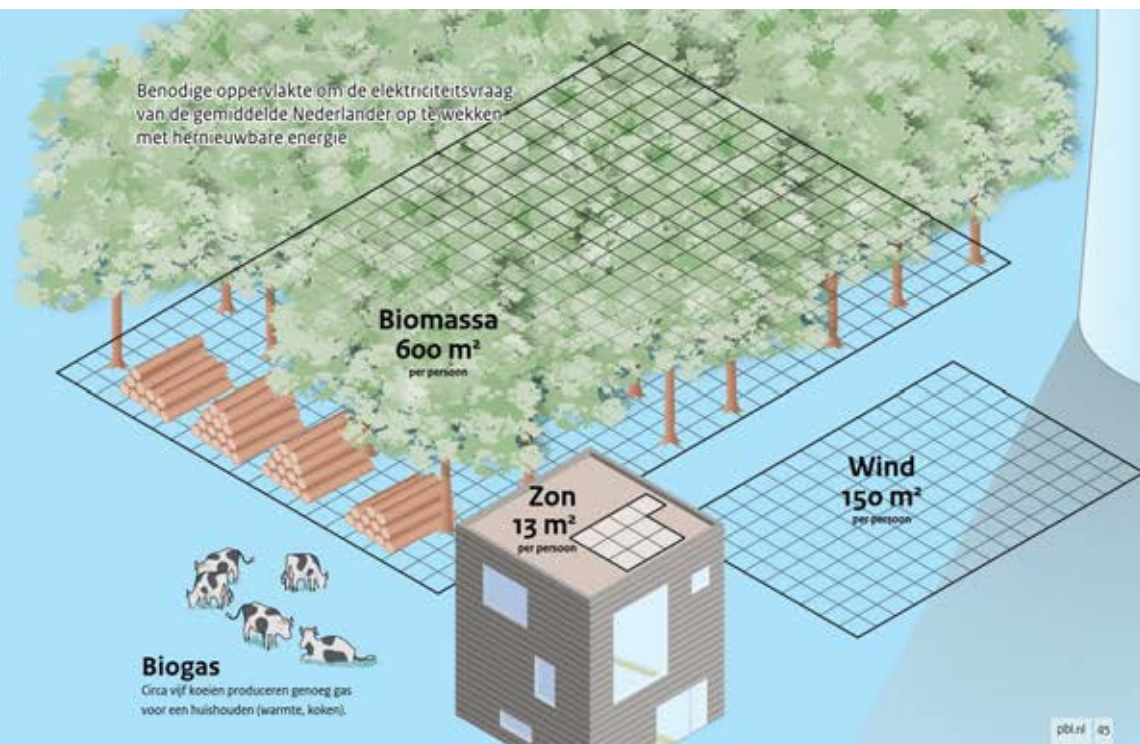
21

Verandering kost ruimte

Nederland heeft een relatief klein aandeel hernieuwbare energie en een laag doel vergeleken met andere EU-landen in 2012.

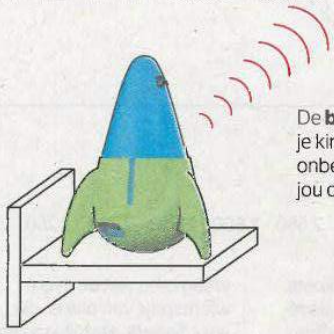

De productie van hernieuwbare energie vraagt veel ruimte. Het is niet mogelijk om Nederland met eigen biomassa van energie te voorzien: we hebben niet voldoende ruimte in Nederland om de vereiste hoeveelheid biomassa zelf te telen.

Buitengebied als tegenhanger

22

De **bewakingscamera** herkent of je kind aan de deur staat of een onbekende en geeft dat door aan jou of aan het deurslot.

De **beveiligingscamera** in huis houdt meteen de luchtkwaliteit in de gaten en geeft een seintje als die niet klopt.

Liever *smart* dan moe

Technologie Op gadgetbeurs CES domineert *the internet of things* - alle apparaten, objecten, dieren en planten moeten online. Maar wat heb je eraan?

Natuur en groen onderdeel van economie

23

Uitleggen van landschap en natuur

24

Van landschap naar lafschap

Robert Macfarlane Veertig procent van de Britse kinderen is nog nooit in een bos geweest en uit de Engelse taal verdwijnen steeds meer woorden die gerelateerd zijn aan de natuur. Een doorn in het oog van de Britse auteur, die in zijn nieuwste boek *Landmarks* de relatie tussen landschap en taal als onderwerp nam.

Oostkust van het eiland Skye bij zonsopgang. 'De subtielere details waarmee we de wereld buiten de stadsrand kunnen beschrijven vervagen.'

FOTO: LUCIANO GAUDINO/2015/ME

Trends recreatie

25

- Vergrijzing: meer vrije tijd ouderen en minder vrije tijd 25-50 jarigen en jongeren
- Recreatie dichterbij huis
- Oude wijn in nieuwe zakken (Wildlife Hiking, Bootcamp, Micro Adventure)
- Commerciële voorzieningen in recreatiegebieden en betalen voor natuurbeleving
- Sterke ontwikkeling en positie van routegebonden recreatie
- Toenemende aandacht voor gezondheid in recreatie
- Virtuele natuurbeleving

Recreatie in de natuur

26

- Toename behoefte fietsen en wandelen dicht bij huis en hogere eisen aan paden
- Toenemend belang van (kleinere) natuurgebieden dicht bij de woonomgeving:
 - Geen grote gecentraliseerde natuurgebieden, maar juist postzegelontwikkeling
- Mensen willen steeds vaker de natuur in: ontsnappen aan de gedigitaliseerde samenleving
 - Meer weten over de natuur, beleving, puur natuur
- Kant-en-klare natuurbeleving

Trends toerisme

27

- Groei van vakanties naar het buitenland, meer korte vakanties, minder lange vakantie, seizoensverlenging
- Opkomst nieuwe markten: inkomend toerisme
- Vakantiegedrag wordt gevarieerder (meer verschillende activiteiten ondernemen)
- Hang naar luxe en comfort (o.a. vaste accommodaties ipv kamperen)
- Opkomst van de deeleconomie (AirB&B, Housetrip, huiskamerrestaurant) en delen van belevingen (social media)
- Kennis en ervaringen van anderen als basis voor keuzes (o.a. Zoover).
- Ontwikkelingsperspectief per sector varieert

Leefstijlenatlas dagrecreatie Westfriesland

28

- Gezellig Lime (27%)

- Vermaak met het gezin
- Even lekker weg met elkaar
- Gezelligheid en (actieve) ontspanning

- Uitbundig Geel (22%)

- Ook vermaak voor hele gezin, maar ook contact met anderen
- Meer gericht op actieve en avontuurlijke recreatie
- Actief, sportief, gezellig en verrassend

- Ondernemend Paars (12%)

- Interesse in cultuur
- Nieuwe en inspirerende ervaringen
- Sportief

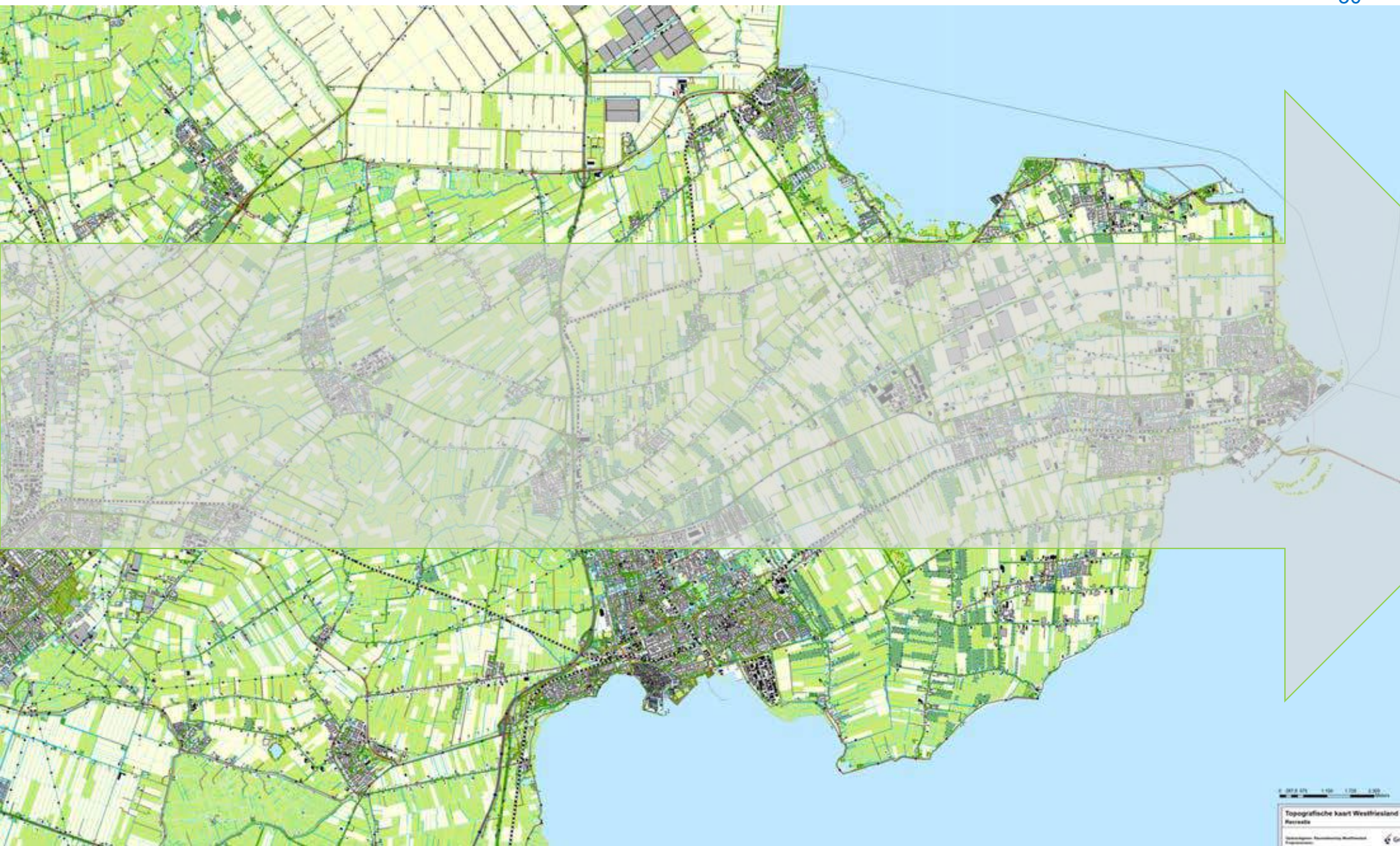
Inspelen op verandering: stellingen

29

- **Westfriesland heeft alleen recreatie-aanbod voor de eigen inwoners**
- **Het Recreatieschap moet zich niet bezig houden met toerisme.**
- **Het routenetwerk in Westfriesland is af, het is nu alleen nog een kwestie van goed onderhouden.**
- **De ontwikkeling van nieuwe recreatieve voorzieningen is de verantwoordelijkheid van ondernemers.**
- **De kosten voor natuurbeheer zijn voor rekening van de ‘gebruiker’ van deze natuur: de recreant**
- **Recreatieschap Westfriesland moet zich alleen bezig houden met recreatie in het buitengebied**

Strategische koers

30

Vragen Top 3

31

Wat moet er gebeuren om de toeristisch-recreatieve kwaliteit van Westfriesland te versterken?

Welke zaken moet Recreatieschap Westfriesland hierbij oppakken?